

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-5452

Chișinău

12 noiembrie 2017

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege cu privire la Comitetele sectoriale pentru formare profesională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.545 din 11 iulie 2017.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

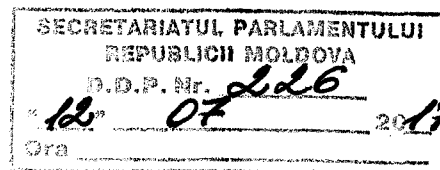
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 8 file și în limba rusă – 12 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (13 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (9 file);
5. Avizul Ministerului Justiției (1 filă).

Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

Ex.:Svetlana Nunu
Tel.:022-250-442

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.545

din 11 iulie 2017

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la comitetele sectoriale pentru formare profesională**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la comitetele sectoriale pentru formare profesională.

Prim-ministru

Contrasemnează

Viceprim-ministru
ministrul economiei

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Ministrul finanțelor

PAVEL FILIP

Octavian CALMÎC

Stela Grigoraș

Octavian Armașu

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la comitetele sectoriale pentru formare profesională**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Sfera de reglementare**

Prezenta lege stabilește statutul juridic, modul de organizare și funcționare al comitetelor sectoriale pentru formare profesională (în continuare – *comitete sectoriale*).

Articolul 2. Cadrul juridic privind activitatea comitetelor sectoriale

Comitetele sectoriale își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte legi și acte normative, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și cu statutele lor.

Articolul 3. Misiunea comitetelor sectoriale

(1) Comitetele sectoriale urmăresc dezvoltarea de parteneriate sociale la nivelul ramurilor economiei în domeniul formării profesionale în scopul sprijinirii învățământului profesional tehnic și formării continue, precum și în vederea corelării formării profesionale a angajatorilor și salariaților cu cerințele pieței forței de muncă.

(2) Comitetele sectoriale participă la formarea unui sistem de suport informațional și analitic pentru învățământul profesional tehnic, pornind de la necesitățile pieței muncii.

Articolul 4. Principiile de bază ale activității comitetelor sectoriale

Activitatea comitetelor sectoriale este fundamentată pe următoarele principii de bază:

- a) legalitatea;
- b) egalitatea părților;
- c) paritatea reprezentării părților în organele de conducere;
- d) încrederea mutuală între părți;
- e) obligativitatea convențiilor colective și a altor înțelegeri între partenerii sociali.

Capitolul II

CONSTITUIREA COMITETELOR SECTORIALE

Articolul 5. Comitetele sectoriale

(1) Comitetele sectoriale sînt asociații, cu statut de persoană juridică, care se constituie benevol, în temeiul prezentei legi, la nivelul ramurilor economiei, stabilite conform Clasificatorului activităților din economia Republicii Moldova, de către patronate, sindicate din ramura respectivă.

(2) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, comitetele sectoriale au statut de utilitate publică în temeiul prezentei legi.

(3) La nivelul unei ramuri a economiei se poate constitui un singur comitet sectorial. Denumirea comitetului sectorial reflectă ramura economiei pentru care a fost constituit.

Articolul 6. Constituirea comitetelor sectoriale

(1) Pentru constituirea unui comitet sectorial este necesar acordul de asociere a cel puțin două asociații, una patronală și una sindicală, de nivel național, de nivelul ramurii pentru care se înființează respectivul comitet.

(2) Centrele sindicale național-ramurale și confederațiile patronale reprezentative sau federațiile reprezentative la nivel de ramură pot desemna o singură asociație sau federație, în cazul patronatelor, nereprezentativă, membră, pentru a participa la înființarea comitetului sectorial al ramurii respective.

(3) Orice altă asociație sau federație patronală sau orice altă organizație sindicală primară sau centru sindical teritorial-ramural, înființat conform legii, care își exprimă dorința în acest sens, se poate asocia la comitetul sectorial deja înființat.

(4) La comitetele sectoriale se pot asocia și asociațiile profesionale din ramura de activitate a comitetului sectorial respectiv.

(5) Comitetul sectorial dobîndește personalitate juridică din momentul înscrierii în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale.

(6) La constituirea, înregistrarea, organizarea și funcționarea comitetelor sectoriale se aplică corespunzător prevederile normative care reglementează constituirea, înregistrarea, organizarea și funcționarea asociațiilor obștești, în partea în care nu este reglementată de prezenta lege.

Articolul 7. Statutul comitetelor sectoriale

(1) Comitetul sectorial elaborează și aprobă în mod independent statutul, programul de acțiuni și regulamentele administrative, stabilește structura, alege reprezentanții.

(2) Statutul comitetului sectorial cuprinde în mod obligatoriu date cu privire la:

- a) denumirea și sediul comitetului sectorial;
- b) obiectivele activității, funcțiile și atribuțiile comitetelor sectoriale, metodele și formele de realizare a acestora;

c) modul în dobândire și încetare a calității de membru al comitetului sectorial;

d) drepturile și obligațiile membrilor comitetului sectorial;

e) cuantumul cotizațiilor și modul lor de încasare, dacă se adoptă decizia de stabilire a acestor cotizații;

f) structura organizațională, denumirea organelor de conducere și control, modul de formare, durata mandatelor și atribuțiile acestora;

g) procedura de adoptare, modificare și completare a statutului, precum și procedura de adoptare a altor hotărâri în cadrul comitetului sectorial;

h) modul de formare, folosire și înstrăinare a patrimoniului;

i) procedura de control asupra activității comitetelor sectoriale;

j) procedura de încetare a activității comitetelor sectoriale.

(3) Statutul comitetelor sectoriale poate să conțină și alte prevederi referitoare la activitatea acestora, care nu contravin legislației.

(4) Statutul se semnează de către toți fondatorii comitetului sectorial la momentul constituirii acestuia.

Articolul 8. Înregistrarea de stat a comitetelor sectoriale

(1) Înregistrarea, refuzul înregistrării și contestarea refuzului de a înregistra comitetul sectorial se face conform procedurii stabilite pentru asociațiile obștești, în partea în care nu este reglementată de prezenta lege.

(2) Pentru înregistrarea comitetelor sectoriale se depun următoarele documente:

a) cererea semnată de către toți membrii organului de conducere al comitetului sectorial;

b) statutul în două exemplare;

c) copia procesului-verbal al adunării de constituire a comitetului sectorial;

d) lista fondatorilor, cu anexarea copiei certificatului de înregistrare de stat a comitetului sectorial și a extraselor din procesul-verbal al ședinței centrului sindical național-ramural, al ședinței confederației patronale reprezentative sau, după caz, al federației reprezentative, în care este consemnată decizia de desemnare a asociației pentru participare în calitate de fondator al comitetului sectorial;

e) actul care confirmă sediul.

(3) Înregistrarea comitetelor sectoriale nu se supune taxei de stat.

Capitolul III

ATRIBUȚIILE, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE COMITETELOR SECTORIALE

Articolul 9. Atribuțiile comitetelor sectoriale

În vederea realizării misiunii și a scopurilor urmărite, comitetele sectoriale au următoarele atribuții:

a) asigură o platformă de comunicare și cooperare între partenerii sociali sau între partenerii sociali și autoritățile publice, în procesul dezvoltării cadrului

normativ privind învățământul profesional tehnic și formarea continuă, evaluarea și certificarea competențelor;

b) participă la elaborarea documentelor de politici la nivel național și sectorial în domeniul formării profesionale;

c) participă la dezvoltarea cadrului normativ privind formarea profesională, evaluarea și certificarea competențelor prin: participare în grupuri de lucru pentru elaborarea proiectelor de acte normative privind formarea profesională, prezentare de avize la astfel de proiecte de acte normative propuse de autoritățile administrative competente;

d) identifică ocupațiile pentru care urmează a fi elaborate standardele ocupaționale;

e) inițiază, coordonează și participă la elaborarea standardelor ocupaționale pentru învățământul profesional tehnic, precum și la revizuirea standardelor existente în ramura economică de activitate pe care o reprezintă;

f) participă la elaborarea, dezvoltarea și actualizarea calificărilor aferente ramurii economice pe care o reprezintă, în corespundere cu metodologiile privind elaborarea calificărilor profesionale;

g) participă la elaborarea Cadrului Național al Calificărilor;

h) susține și promovează implementarea sistemului de formare și evaluare pe baza de competențe (merite);

i) promovează și încurajează participarea angajaților, angajatorilor și a altor persoane la formarea continuă și la învățământul profesional tehnic;

j) încurajează participarea partenerilor sociali, altor persoane fizice și juridice la promovarea și dezvoltarea formării continue și a învățământului profesional tehnic;

k) avizează curriculumurile pe module/discipline în învățământul profesional tehnic, precum și pentru formarea continuă, în ramura economică de activitate pe care o reprezintă;

l) participă, prin reprezentanții săi, la examenele de calificare, de certificare a competențelor dobândite în contextul educației formale, non-formale și informale și/sau susținerea tezei sau a proiectului de diplomă;

m) înaintează propuneri privind actualizarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova;

n) efectuează cercetări cu privire la piața muncii și colaborează cu instituțiile publice și private, organizațiile necomerciale pentru identificarea tendințelor în sector, necesităților forței de muncă, competențelor solicitate de sectoarele economiei naționale în vederea oferirii informației sistemului educațional privind dezvoltarea necesarului de competențe;

o) ține evidența și recomandă specialiști pe domenii ocupaționale pentru verificarea și validarea standardelor ocupaționale;

p) alte atribuții stabilite în statutul său, care urmăresc realizarea în interesul ramurii economice de activitate pe care o reprezintă.

Articolul 10. Drepturile comitetelor sectoriale

Comitetele sectoriale, în realizarea atribuțiilor sale, au următoarele drepturi:

- a) să solicite și să primească de la instituțiile publice și private informații privind formarea continuă, evaluarea și certificarea competențelor, învățământul profesional tehnic;
- b) să constituie grupuri de experți pentru exercitarea atribuțiilor în sfera sa de competență;
- c) să coopereze cu alte comitete sectoriale existente în vederea armonizării documentelor de politici din domeniul de competență;
- d) să stabilească și să dezvolte, în limitele competențelor disponibile, parteneriate cu unitățile de învățământ, privind soluționarea problemelor din domeniul formării profesionale;
- e) să prezinte, din inițiativă proprie, autorităților administrative competente, propuneri de amendare a cadrului normativ referitor la formarea continuă, evaluarea și certificarea competențelor, învățământul profesional tehnic;
- f) să consulte actele normative și legislative ce țin de aria lor de competență, înainte ca acestea să fie expediate spre aprobare;
- g) alte drepturi stabilite în statut, care nu contravin legislației în vigoare.

Articolul 11. Obligațiile comitetelor sectoriale

(1) Comitetele sectoriale au aceleași obligații ca și asociațiile obștești, conform art. 25 din Legea nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, precum și obligații pe care și le-au asumat prin statutul lor.

(2) Neexecutarea în decurs de 2 ani consecutivi, de către comitetele sectoriale care au primit finanțări din fonduri publice în anul precedent, a obligației de prezentare a datelor noi, în vederea trecerii în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, precum și neinformarea organului de înregistrare asupra continuării activității comitetului atrag răspunderea contravențională a conducătorului acestuia.

Capitolul IV

PATRIMONIUL COMITETELOR SECTORIALE. EVIDENȚA ȘI CONTROLUL ACTIVITĂȚII COMITETELOR SECTORIALE

Articolul 12. Patrimoniul comitetelor sectoriale

(1) Comitetele sectoriale pot avea în proprietate orice bunuri necesare realizării scopurilor statutare.

(2) Sursele de formare a patrimoniului comitetelor sectoriale sînt:

- a) cotizații de aderare și de membru, dacă acestea sînt prevăzute de statut;
- b) alocații bugetare pentru susținerea activităților comitetelor sectoriale;
- c) mijloace financiare ale unităților economice, în modul stabilit de convențiile colective;

d) fonduri atrase din proiecte finanțate de către organizațiile naționale și internaționale, donații, sponsorizări;

e) venituri realizate din prestarea serviciilor în corespundere cu atribuțiile și scopurile acestora;

f) alte surse, conform legislației în vigoare.

(3) Sursele de formare a patrimoniului, specificate la alin.(2), sînt supuse impozitării conform legislației fiscale în vigoare.

(4) Patrimoniul comitetelor sectoriale se folosește în exclusivitate pentru realizarea scopurilor statutare și nu poate fi repartizat între membrii acestora.

Articolul 13. Evidența și controlul activității comitetelor sectoriale

(1) Comitetele sectoriale țin evidența activității desfășurate, prezintă dări de seamă contabile și statistice conform legislației în vigoare.

(2) Controlul intern și verificarea gestiunii comitetelor sectoriale se efectuează de către organul intern de control (comisia de cenzori).

(3) Controlul activității financiare a comitetelor sectoriale este exercitat de către organele financiare și fiscale de stat conform legislației în vigoare.

Articolul 14. Raporturile dintre stat și comitetele sectoriale

(1) Autorităților publice le este interzisă orice intervenție de natură să limiteze sau să întrerupă exercitarea drepturilor, sau să împiedice realizarea atribuțiilor comitetelor sectoriale, stabilite de prezenta lege.

(2) Toate proiectele de acte normative care au ca obiect de reglementare formarea continuă și învățămîntul profesional tehnic se transmit obligatoriu comitetelor sectoriale pentru avizare.

(3) Organul central de specialitate al administrației publice, responsabil de promovarea politicii de stat în domeniul educației asigură implicarea comitetelor sectoriale la elaborarea Cadrului Național al Calificărilor prin invitare pentru participare în grupuri de lucru, transmitere spre avizare a proiectului Cadrului Național al Calificărilor sau prin orice alte forme funcționale de cooperare.

(4) Comitetele sectoriale li se aplică corespunzător prevederile stabilite pentru asociațiile obștești de utilitate publică, care se referă la principiile și formele de susținere de către stat, precum și la procedurile de acordare a suportului financiar sau material.

(5) Planificarea mijloacelor bugetare pentru sprijinirea comitetelor sectoriale se face în coordonare cu ministerele de resort.

(6) Finanțarea comitetelor sectoriale din alocații bugetare se face prin intermediul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Modul de acordare a alocațiilor bugetare se stabilește de Guvern.

Capitolul V

ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII COMITETELOR SECTORIALE

Articolul 15. Încetarea, suspendarea și interzicerea activității comitetelor sectoriale

(1) Activitatea comitetelor sectoriale poate înceta prin decizia adunării generale a membrilor acestora, adoptată în modul stabilit în statut.

(2) Comitetele sectoriale își pot înceta activitatea și prin hotărârea instanței de judecată, în cazul încălcării legislației, la cererea Ministerului Justiției.

(3) Patrimoniul comitetelor sectoriale care și-au încetat activitatea nu poate fi transmis organizațiilor comerciale, partidelor politice sau persoanelor fizice.

(4) În cazul în care activitatea comitetului sectorial vine în contradicție cu Constituția Republicii Moldova și cu prezenta lege, aceasta poate fi suspendată pe un termen de până la 6 luni sau poate fi interzisă prin hotărârea instanței de judecată, la sesizarea ministrului justiției. Interzicerea activității comitetelor sectoriale în baza hotărârilor altor organe nu se admite.

Articolul 16. Radierea comitetului sectorial din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale

(1) În caz de încetare a activității comitetului sectorial, pentru efectuarea înscrierii corespunzătoare în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, comitetul sectorial prezintă Ministerului Justiției următoarele documente:

a) cererea cu privire la radierea comitetului sectorial din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale;

b) certificatul de înregistrare (în original);

c) actul care confirmă achitarea integrală a plăților în bugetul de stat, eliberat de organul fiscal;

d) actul despre predarea spre nimicire a ștampilelor, eliberat de către organul împuternicit de poliție;

e) copia avizului despre lichidarea comitetului sectorial, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În caz de încetare a activității comitetului sectorial, Ministerul Justiției emite decizia privind anularea certificatului de înregistrare a comitetului sectorial și radierea acestuia din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale.

(3) Decizia privind anularea certificatului de înregistrare a comitetului sectorial și radierea acestuia din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale se expediază organului de conducere al comitetelor sectoriale, organelor Serviciului Fiscal de Stat, organelor de statistică și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 17. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Structurile care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sînt organizate în calitate de comitete sectoriale, cu sau fără personalitate juridică, sau au în denumire cuvintele „comitet sectorial” și sînt constituite de subiecții prevăzuți la articolul 6 alineatele (1) și (2) se pot înregistra în calitate de comitete sectoriale, cu statut de persoană juridică, conform procedurii de înregistrare stabilită de prezenta lege.

(2) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei va susține, prin informare și monitorizare, procesul de creare a comitetelor sectoriale și va raporta anual, la solicitare, Guvernului cu privire la progresul activității respective.

(3) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 18. La articolul 67 din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014 nr. 319-324, art. 634), cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Domeniile de formare profesională, pentru care se constituie comitetele sectoriale, corespund cu ramurile economiei, stabilite conform Clasificatorului activităților din economia Republicii Moldova. Comitetele sectoriale se constituie și funcționează conform prevederilor stabilite de lege”.

Articolul 19. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 330⁵ cu următorul cuprins:

„**Articolul 330⁵.** Neprezentarea informației actualizate organului de înregistrare a organizațiilor necomerciale

Neprezentarea în decurs de 2 ani consecutivi, de către comitetul sectorial care a primit finanțări din fonduri publice în anul precedent, a datelor noi în vederea trecerii lor în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, sau neinformarea, în decursul de 2 ani consecutivi organului de înregistrare asupra continuării activității comitetului, se sancționează cu amendă de la 5 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere”.

2. La articolul 402 alineatul (1), după cifrele „330” se introduc cifrele „, 330⁵”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFOMATIVĂ
la proiectul Legii cu privire la Comitetele sectoriale pentru formare profesională

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 97 din 1 februarie 2013 a fost aprobată **Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020**, unul din obiectul specific al acesteia fiind *Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea formării profesionale în învățământul vocațional/tehnic bazată pe competențe și racordarea acesteia la cerințele pieței muncii, astfel încât angajarea în câmpul muncii să crească cu 10% de la 50,6% în 2012 pentru absolvenții învățământului mediu de specialitate și de la 50% în 2012 pentru absolvenții învățământului secundar profesional*. În calitate de rezultat scontat urmare a realizării acțiunilor determinate de acest obiectiv este crearea, până în anul 2020 a comitetelor sectoriale în 12 domenii de specializare și elaborare.

Un alt document de politici relevant este **Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 511 din 25 aprilie 2016. Strategia în cauză reflectă că, „comitetele sectoriale, înființate în scopul elaborării standardelor ocupaționale, au un mandat neclar și nu dispun de sprijin instituțional și bugetar suficient pentru o funcționare eficientă. Drept urmare, Republica Moldova nu are încă standarde ocupaționale actualizate pentru majoritatea activităților economice, inclusiv pentru cele orientate spre export. Nu este efectuată evaluarea periodică a relevanței și a calității studiilor, sectorul privat practic nu este implicat în revizuirea și actualizarea specificațiilor tehnice, normelor și standardelor în sistemul educațional (în special în educația vocațional-tehnică)”.

În aceeași strategie, la **Obiectivul B. Îmbunătățirea sistemului de dezvoltare a forței de muncă pentru sectoarele prioritare orientate spre export** la **Subobiectivul B1. Accelerarea implementării prevederilor esențiale din Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional tehnic pe anii 2013-2020 și a altor măsuri orientate spre dezvoltarea forței de muncă în sectoarele prioritare identificate în prezenta Strategie**, sunt prevăzute în calitate de măsuri aprobate ce necesită a fi întreprinse:

„2) definirea unui statut juridic clar al comitetelor sectoriale pentru formarea profesională din Republica Moldova prin perfecționarea cadrului normativ și legislativ privind funcționarea comitetelor, precum și finanțarea bugetară a acestora;

3) accelerarea procesului de instituire a comitetelor sectoriale pentru specialitățile relevante din sectoarele prioritare identificate în prezenta Strategie;”.

Totodată, punem în evidență că, până în decembrie 2016, Republica Moldova urma să stabilească 7 Comitete sectoriale funcționale (agricultura, silvicultură și industrie

alimentară, transport, IT, construcție, comerț, energetica, industria ușoară (textile), aceasta fiind una din condițiile asumate de statul nostru prin Acordul de finanțare nr. 8 din 15 mai 2014, care este parte componentă a Hotărârii Guvernului nr. 527 din 3 iulie 2014 pentru aprobarea Acordului de Finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul de suport al implementării reformei învățământului vocațional/tehnic din Republica Moldova, semnat la 15 mai 2014. Realizarea doar a acestei condiții determină debursarea unei tranșe sub forma unui suport bugetar în valoare de 6,4 mln MDL pentru anii 2014-2017, bani preconizați pentru implementarea reformei în învățământul profesional tehnic, în speță pentru constituirea și asigurarea funcționalității Comitetelor sectoriale.

Actul legislativ care menționează Comitetele sectoriale este Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014. La art. 67 alin. (4) din cod este reglementat: (4) *Domeniile de formare profesională, pentru care se constituie comitete sectoriale, precum și componența nominală a acestora, sunt propuse de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, prin coordonare cu organele centrale de resort, și sunt aprobate de Guvern. Condițiile de constituire și funcționare a comitetelor sectoriale se stabilesc de Guvern.*

Începând procesul de elaborare a unui proiect de act normativ privind Comitetele sectoriale, s-au constatat o serie de dificultăți. Prima și cea mai complexă problemă a fost stabilirea statutului juridic al Comitetelor sectoriale.

Astfel, conform prevederilor din Codul educației al Republicii Moldova, Comitetele sectoriale par a fi niște grupuri de lucru constituite din subiecți care sunt propuși nominal de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, adică de către o autoritate publică.

Studiind experiența altor state în domeniu, observăm că aceste entități sunt organisme independente constituite în principal din angajatori și angajați și au rolul unor platforme de dialog social între aceste două categorii de subiecți, precum și între aceste categorii de subiecți și Guvern. Intervenția Guvernului în activitatea acestor entități asigură luarea în considerare a obiectivelor guvernamentale pe termen mai lung în domeniile de activitate ale comitetelor. Statul intervine în vederea promovării politicilor sale în domeniul pregătirii profesionale și a învățământului profesional tehnic.

Comitetele sectoriale au misiunea de a contribui la asigurarea corelării formării profesionale inițiale și continue a muncitorilor și specialiștilor la cerințele pieței forței de muncă din ramura de activitate pe care o reprezintă. În condițiile dezechilibrului major între cererea și oferta forței de muncă, atât în aspectul calificărilor, cât și în cel al competențelor, Comitetul sectorial apare ca un liant și o platformă de discuție între piața muncii și ofertele de formare profesională.

Un alt rol important al Comitetului sectorial este elaborarea-standardelor ocupaționale – documente care reprezintă temei pentru elaborarea calificărilor și standardelor educaționale.

Or, standardele ocupaționale constituie un instrument de corelare a formării profesionale cu cererea de pe piața forței de muncă. Până în prezent, au fost elaborate doar 33 standarde ocupaționale, fiind necesare cel puțin 300 de standarde ocupaționale pentru meseriile de bază.

Respectiv, observăm că, **Comitetele sectoriale nu au ca scop promovarea intereselor statului, dar interesele pieței de muncă, dezvoltarea profesiilor și profesioniștilor reieșind din necesitățile angajatorilor.** Această înțelegere a determinat concluzia că, modul în care sunt reglementate Comitetele sectoriale este unul defect, întrucât manifestă o prea multă influență a statului în activitatea acestora. Mai mult, influența sporită a statului, înseamnă și susținerea financiară a acestora, dar și impunerea unor reguli. Permitea existenței lor ca entități independente ar însemna o mai mare libertate de acțiuni și o mai mare responsabilizare a angajaților și angajatorilor în promovarea intereselor lor.

Actualmente, Comitetele sectoriale sunt structuri tripartite, (6 la număr dintre care doar 2 funcționale), *fără personalitate juridică*, fapt care constituie un obstacol major în dezvoltarea acestora.

Existența independentă a Comitetelor sectoriale înseamnă luarea unei forme juridice de către ele și asigurarea unor instrumente de existență și dezvoltare independentă a lor. Forma optimă este cea de organizație și, cu siguranță, una necomercială.

Dintre toate formele de organizații necomerciale – optimă ar fi fost asociația obștească, or, **Comitetul sectorial reprezintă o asociere benevolă a reprezentanților angajatorilor și angajaților.** Totuși, având în vedere statutul subiecților ce urmează să se asocieze – persoane fizice și persoane juridice (organizații comerciale, sindicate, patronate), constatăm că aceștia nu se pot constitui într-o asociație obștească, or, conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, *Asociația obștească este o organizație necomercială, independentă de autoritățile publice, constituită benevol de cel puțin trei persoane fizice și/sau juridice (asociații obștești), asociate prin comunitate de interese în vederea realizării, în condițiile legii, a unor drepturi legitime.*

Prin urmare, luând ca temei norma de la art. 181 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova - (2) *Asociația poate avea forma de asociație obștească, asociație religioasă, partid sau de altă organizație social-politică, de sindicat, uniune de persoane juridice, de patronat, alte forme în condițiile legii* – s-a considerat optim de a institui Comitetul sectorial ca o formă de asociere (o asociație) a reprezentanților sindicatelor și patronatelor, doar aceștia putând fi fondatori ai comitetului. Mai mult, în mod obligatoriu, constituirea unui Comitet sectorial se poate face prin asocierea a cel puțin câte un reprezentant al sindicatelor și unul al patronatelor, or, asigurarea parteneriatului social și al discuțiilor sociale ar putea fi realizată doare atunci când există participarea ambelor părți. Prin urmare, soluția optimă, pornind de la „în condițiile legii” a fost elaborarea și ulterioara promovare a unui proiect de

lege cu privire la Comitetele sectoriale.

Obiectivele proiectului de Lege cu privire la Comitetele sectoriale pentru formare profesională – stabilirea unui statut juridic Comitetelor sectoriale pentru formarea profesională, în speță prin acordarea personalității juridice:

- amplificarea și eficientizarea colaborării între angajatori și angajați (piața forței de muncă) în scopul racordării din perspectiva calificărilor a ofertei la cerere;
- instituirea unui organism responsabil de elaborarea unor standarde ocupaționale relevante cererii pieței forței de muncă.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Având în vedere că proiectul de lege se dorește a fi unul „cadru” pentru constituirea și funcționarea Comitetelor sectoriale pentru formarea profesională, el vine să stabilească clar misiunea Comitetelor sectoriale, regulile de constituire, funcționare și finanțare a Comitetelor sectoriale, contribuția statului la activitatea acestora și raporturile dintre stat și Comitete, fiecare dintre acestea fiind reflectate mai jos.

Misiunea Comitetelor sectoriale pentru formarea profesională este de a dezvolta parteneriate sociale la nivel de ramuri ale economiei în domeniul formării profesionale și au ca scop - (1) sprijinirea învățământului profesional tehnic și formarea continuă a specialiștilor, (2) cât și corelarea formării profesionale a angajatorilor și salariaților cu cerințele pieței forței de muncă.

De asemenea, Comitetele sectoriale trebuie să participe la formarea unui sistem de suport informațional și analitic pentru dezvoltarea învățământului profesional tehnic, pornind de la necesitățile pieței muncii.

Comitetele sectoriale își vor desfășura activitatea bazându-se pe câteva principii principale –

- legalitatea;
- egalitatea părților;
- paritatea reprezentării părților în organele de conducere;
- încrederea mutuală între părți;
- obligativitatea convențiilor colective și a altor înțelegeri între partenerii sociali.

Constituirea Comitetelor sectoriale. Așa cum spuneam în prima parte a acestei note informative, pornind de la faptul că acestea se doresc a fi organizații non-profit, forma optimă care a fost identificată pentru Comitetele sectoriale este cea de asociație. Întrucât acestea nu se încadrează la niciuna dintre asociațiile existente, autorul proiectului a propus ca, însuși comitetul sectorial să fie denumirea asociației, similar sindicatelor și patronatelor, care, de asemenea, sunt asociații.

Specificul Comitetelor sectoriale ca asociație sunt subiecții care o pot constitui – reprezentanți ai sindicatelor și ai patronatelor, or, comitele sunt orientate anume spre activitatea/necesitățile acestor două categorii de persoane – angajații (salariații) – cei care

urmează să aibă calificări corespunzătoare necesităților pieței forței de muncă, și angajatorii – care „dictează” necesitățile de calificări, ei reprezentând, în principal, piața muncii.

Astfel, Comitetele sectoriale vor putea fi constituite de centrele sindicale național-ramurale și confederațiile patronale reprezentative sau federațiile reprezentative la nivel de ramură, fiecare dintre acestea desemnând o singură asociație sau federație, în cazul patronatelor, nereprezentativă membră, semnatară a contractului colectiv de muncă la nivel de ramură, pentru a participa la înființarea Comitetului sectorial al ramurii respective.

S-a pus condiția ca fondatori să fie o asociație sau o federație desemnate de centrele sindicale național - ramurale și confederațiile patronale reprezentative sau federațiile reprezentative la nivel de ramură, întrucât, Comitele sunt platforme sociale la nivel de ramură, adică la nivel național - ramural. Această formulă se consideră că va asigura reprezentativitatea la etapa constituirii comitetelor sectoriale.

Ulterior constituirii, proiectul prevede că orice altă asociație sau federație patronală sau orice altă organizație sindicală primară sau centru sindical ramural-teritorial, înființată conform legii, care își va exprima dorința în acest sens, va putea să se asocieze la Comitetul sectorial deja înființat. Mai mult ca atât, proiectul admite asocierea la Comitetul sectorial înființat și a asociațiilor profesionale.

Practica statelor este diferită în acest sens, astfel că:

- în *România*, pentru înființarea unui comitet sectorial este necesar acordul de asociere a cel puțin două organizații, una patronală și una sindicală, de tip federativ și reprezentative la nivelul aceleiași ramuri, potrivit legii, pentru care se înființează respectivul comitet. Din componența Comitetelor sectoriale fac parte, cu titlu imperativ, *reprezentanți ai ministerelor și ai autorităților de reglementare*. De asemenea, mai pot face parte și *reprezentanți ai asociațiilor profesionale din ramura de activitate a comitetului sectorial respectiv*¹;
- în *Marea Britanie*, Comitetele sectoriale sunt organizate pe principiul tripartit, fiind constituite din angajatorilor (patronate reprezentative), sindicate și organisme profesionale;
- în *Africa de Sud* – pe principiul bipartit – sunt constituite de patronate și sindicate;
- în *Australia* – pe principiul tripartit - majoritatea angajatorilor, sindicatele și 2 reprezentanți ai instituțiilor de formare;
- în *India*, sunt constituite din reprezentanți ai industriei vizate și, în unele cazuri, ai industriei finanțate, Guvernului, Academiei, întreprinderilor din sectorul public;
- în *Canada* – principiu tripartit cu reprezentare egală a angajatori, sindicatelor și entităților de formare. Organele de conducere ale Consiliului sunt alese de către industria însăși;
- în *Olanda* – principiul tripartit – angajatori, organisme reprezentative ale angajaților (de ex. sindicatele) și un reprezentant al Guvernului;

¹ Ordonanța de urgență nr. 28 din 18 martie 2009 privind reglementarea unor măsuri de protecție socială (Monitorul Oficial nr. 186 din 25 martie 2009).

- în *Noua Zeelandă* – reprezentanți ai industriei, fără a avea vreo regulă în identificarea acestora.

Din exemplele de mai sus, vedem că soluția aleasă pentru Republica Moldova este una uzuală și firească, având în vedere rolul Comitetelor sectoriale. Totodată, întrucât domeniul lor de activitate este învățământul profesional tehnic și formarea continuă a angajaților – un domeniu de utilitate publică – fapt confirmat prin norma de la art. 30 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești – *(1) În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea asociației obștești, a fundației sau a instituției private desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care, fiind realizată în mod gratuit sau la preț redus pentru persoanele sau grupurile dezavantajate, contribuie la dezvoltarea sau susținerea: a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe.* Întrucât nici un alt act normativ nu reglementează conceptul de utilitate publică, aplicăm același înțeles noțiunii și atunci când identificăm statutul și rolul Comitetelor sectoriale.

Pentru a nu inventa noi reguli de organizare și funcționare a Comitetelor sectoriale, întrucât acestea sunt niște asociații, după cum am prezentat mai sus, acestora li s-a stabilit că se vor organiza, se vor înregistra și vor funcționa conform regulile statuate pentru asociațiile obștești, cu excepțiile prevăzute de prezentul proiect de lege.

Competențele Comitetelor sectoriale. Drepturi și obligații. Conform proiectului de lege, pentru a asigura realizarea misiunii și a scopurilor urmărite de Comitetele sectoriale, acestora li-au fost stabilite următoarele atribuții:

- a) să asigure o platformă de comunicare și cooperare între partenerii sociali și între partenerii sociali și autoritățile publice, în procesul dezvoltării cadrului normativ privind învățământul profesional tehnic și formarea continuă, evaluarea și certificarea competențelor;
- b) să participe la elaborarea documente de politici la nivel național și sectorial în domeniul formării profesionale;
- c) să participe la dezvoltarea cadrului normativ privind formarea profesională, evaluarea și certificarea competențelor prin: participare în grupuri de lucru pentru elaborarea proiectelor de acte normative privind formarea profesională, prezentare de avize la astfel de proiecte de acte normative propuse de autoritățile administrative competente;
- d) să identifice ocupațiile pentru care urmează a fi elaborate standarde ocupaționale;
- e) să inițieze, să coordoneze și să participe la elaborarea standardelor ocupaționale pentru învățământul profesional tehnic, precum și la revizuirea standardelor existente, în ramura economică de activitate pe care o reprezintă;
- f) să participe la elaborarea, dezvoltarea și actualizarea calificărilor aferente ramurii economice pe care o reprezintă, în corespundere cu metodologiile cu privire la elaborarea calificărilor profesionale;

- g) să participe la elaborarea Cadrului Național al Calificărilor;
- h) să susțină și să promoveze implementarea sistemului de formare și evaluare pe baza de competențe (merite);
- i) să promoveze și să încurajeze participarea angajaților, angajatorilor și altor persoane la formarea continuă, și la învățământului profesional tehnic;
- j) să încurajeze participarea partenerilor sociali, altor persoane fizice și juridice la promovarea și dezvoltarea formării continue și a învățământului profesional tehnic;
- k) să avizeze curriculum-urile pe module/discipline în învățământul profesional tehnic, precum și pentru formarea continuă, în ramura economică de activitate pe care o reprezintă;
- l) să participe, prin reprezentanții săi, la examenul de calificare, de certificare a competențelor dobândite în contextul educației formale, non-formale și informale și/sau susținerea tezei sau proiectului de diplomă;
- m) să înainteze propuneri privind actualizarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova;
- n) să efectueze cercetări privind piața muncii și colaborează cu instituțiile publice și private, organizațiile necomerciale pentru identificarea tendințelor în sector, necesităților forței de muncă, competențelor solicitate de sectoarele economiei naționale în vederea oferirii informației sistemului educațional privind dezvoltarea necesarului de competențe;
- o) să țină evidența și să recomande specialiști pe domenii ocupaționale pentru verificarea și validarea standardelor ocupaționale pentru formarea continuă a salariaților și angajatorilor;
- p) alte atribuții stabilite în statutul său, care urmăresc realizarea intereselor ramurii economice de activitate pe care o reprezintă.

Drepturile specifice ale Comitetelor sectoriale în exercitarea atribuțiilor pe care le au, au fost stabilite următoarele:

- a) să solicite și să primească de la instituțiile publice și private informații privind formarea continuă, evaluarea și certificarea competențelor, învățământul profesional tehnic;
- b) să constituie grupuri de experți pentru exercitarea atribuțiilor în sfera sa de competență;
- c) să coopereze cu alte Comitete sectoriale existente în vederea armonizării documentelor de politici din domeniul de competență;
- d) să stabilească și să dezvolte, în limitele competențelor disponibile, parteneriate cu unitățile de învățământ, în vederea soluționării problemelor din domeniul formării profesionale;
- e) să prezinte, din inițiativă proprie, autorităților administrative competente, propuneri de amendare a cadrului normativ referitor la formarea continuă, evaluarea și certificarea competențelor, învățământul profesional tehnic;
- f) să consulte actele normative și legislative ce țin de aria lor de competență, înainte ca acestea să fie expediate spre aprobare;
- g) alte drepturi stabilite în statut, care nu contravin legislației în vigoare.

Obligațiile Comitetelor sectoriale sunt aceleași ca ale asociațiilor obștești, stabilite la art. 25 din Legea nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, cât și obligațiile pe care și le-au asumat prin statutul lor.

Una dintre obligațiile asociațiilor obștești este să *informeze anual organul de înregistrare asupra continuării activității asociației, indicând denumirea acesteia, sediul organului de conducere, datele privind conducătorii asociației, care se trec în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale*. Totodată, legea prevede că aceasta obligație aparține doar asociațiilor obștești care au obținut statut de utilitate publică sau au primit finanțări din fonduri publice în anul precedent.

Prin analogie, având în vedere că, Comitetele sectoriale sunt asociații de utilitate publică și urmează să poată beneficia de alocații bugetare, se consideră judicios ca, pentru a asigura actualitatea informațiilor despre activitatea acestor asociații, să fie instituită o formă de răspundere pentru neexecutarea acestei obligații. Totuși, întrucât Comitetele sectoriale se constituie în temeiul legii, doar unul la nivel de ramură a economiei, radierea acestora din Registrul organizațiilor necomerciale nu se consideră a fi soluția optimă. Totuși, întrucât aceste asociații vor avea un conducător, care se face responsabil, în temeiul funcției de activitatea asociației, acesta trebuie să fie responsabil pentru neexecutarea obligațiilor asociației, inclusiv pentru neexecutarea și a acestei obligații. Forma răspunderii juridice care a fost propusă este cea contravențională, în acest sens urmând să fie amendat Codul contravențional al Republicii Moldova.

Un subiect sensibil și fundamental este *finanțarea Comitetelor sectoriale*. Conform proiectului de lege, finanțarea și formarea patrimoniului Comitetelor sectoriale se constituie din:

- a) cotizațiile de aderare și de membru, dacă acestea vor fi prevăzute de statutul Comitetului;
- b) alocații bugetare pentru susținerea activităților Comitetelor sectoriale;
- c) mijloace financiare ale unităților economice, în modul stabilit de convențiile colective;
- d) fonduri, atrase din proiecte finanțate de către organizațiile naționale și internaționale, donații, sponsorizări;
- e) din venituri realizate prin prestarea serviciilor în corespundere cu atribuțiile și scopurile sale;
- f) alte surse, conform legislației în vigoare.

Dintre toate aceste surse de finanțare, cea care poate constitui o problemă este care vizează alocațiile din bugetul de stat. Având în vedere că sunt niște asociații constituite din subiecți privați și sunt orientate către mediul prioritar privat, dar cu influență asupra politicii de stat în domeniul relațiilor de muncă pe partea ce ține de piața muncii, este justifică instituirea și aportul financiar al statului la desfășurarea activității Comitetelor sectoriale, mai ales pentru

proiecte, activități față de care statul manifestă interes și care reprezintă o necesitate a statului.

Practica altor state la acest capitol este diferită, astfel că:

- în *România*, finanțarea comitetelor sectoriale se asigură:

a) de la bugetul de stat, pentru acoperirea cheltuielilor legate de funcționarea secretariatului tehnic, din bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale, prin bugetul Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților ca autoritate finanțatoare în urma semnării unui contract de finanțare; numărul de posturi aferent secretariatelor tehnice ale comitetelor sectoriale este de două persoane;

b) din venituri realizate prin prestarea serviciilor de validare a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate, activități finanțate de Ministerul Muncii și Justiției Sociale, pe bază de tarife stabilite de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților;

c) din venituri realizate prin prestarea serviciilor de validare a calificărilor și standardelor de pregătire profesională, activități finanțate de Ministerul Educației Naționale, pe bază de tarife stabilite de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților;

d) din venituri proprii care se pot constitui din veniturile realizate prin prestațiile efectuate terților;

e) din alte venituri realizate prin programe:

- în *Marea Britanie*, finanțarea Comitetelor sectoriale are loc prin:

a) finanțarea guvernamentală, care este acordată pentru o parte din instituțiile de formare profesională, prin intermediul Comitetelor sectoriale;

b) unele fonduri suplimentare primite prin oferte competitive;

- în *Africa de Sud*, sursele de finanțare sunt:

a) taxa de angajator, colectată lunar prin impozitare - 1% din factura salarială;

b) angajatorii pot colabora cu Sistemele de Inginerie Sisteme și Asistență Tehnică (SETA) pentru a recupera până la 70% din plata taxei prin implicarea în anumite activități aprobate de dezvoltare a competențelor;

- în *Australia* - finanțarea din partea Guvernului din unele fonduri suplimentare care se acordă în baza unor oferte competitive și din vânzarea unor resurse de formare profesională, precum și din finanțări pentru proiecte specifice care se axează pe inițiativele guvernamentale;

- în *India* - având în vedere că, Comitetele sectoriale sunt încă relativ noi, cele mai multe funcționează încă pe bani acordați de Corporația Națională de Dezvoltare a Competențelor. Pe termen lung, Comitetele sectoriale sunt obligate să devină autosuficiente din punct de vedere financiar prin colectarea de fonduri pentru proiecte specifice;

- în *Canada* - sursele de finanțare o constituie fondurile guvernamentale, care sunt disponibile cu finanțare suplimentară pentru inițiative guvernamentale specifice;

- în *Olanda*:

- a) o sursă consistentă de finanțare o reprezintă Guvernul;
- b) o sumă mică de 0,4% din bugetul Comitetelor sectoriale provine din cotizațiile angajatorilor;
- c) finanțare suplimentară se face pentru proiecte și cercetare;
 - în *Noua Zeelandă* – sursele de finanțare a Comitetelor sectoriale sunt:
- a) finanțarea de către Guvern și industrie;
- b) accesul la Fondul Național pentru Aptitudini, pentru finanțarea cursurilor de formare efectuate;
- c) finanțarea din partea industriei reprezintă o combinație de sprijin atât în numerar, cât și în natură.

Pornind de la aceste practici și de la statutul pe care se acordă prin proiect Comitetelor sectoriale – asociații de utilitate publică (pentru care se aplică primordial regulile prevăzute pentru asociațiile obștești), sursele propuse de proiect pentru finanțare corespund atât cadrului național în vigoare, cât și practicilor internaționale.

Cu privire la *aportul financiar al statului* – am prevăzut că acesta va fi similar celui acordat asociațiilor obștești cu statut de utilitate publică. Astfel, în principal, finanțarea are loc pentru proiecte, activități exacte față de care statul manifestă interes. Totodată, proiectul prevede că modul de finanțare a Comitetelor sectoriale din alocații bugetare va fi dezvoltat de Guvern într-un act normativ secundar, adică printr-o hotărâre de Guvern.

Una din sursele prevăzute de proiect este resursele financiare dobândite *din serviciile prestate de Comitetele sectoriale*. S-ar părea că, în calitatea lor de asociații non-profit, Comitetele sectoriale nu ar putea să presteze servicii. Totuși, aceasta este o percepție eronată, or, organizațiile necomerciale pot să presteze servicii, care sunt în corespundere cu atribuțiile și scopurile organizației, în cazul dat – cu atribuțiile Comitetului sectorial respectiv.

O regulă imperativă pentru resursele provenite din prestarea serviciilor de către organizațiile necomerciale, regulă care a fost inclusă și în proiectul de lege, este că – *Patrimoniul (implicit și veniturile obținute din serviciile prestate) Comitetelor sectoriale se folosește în exclusivitate pentru realizarea scopurilor statutare și nu poate fi repartizat între membrii acestora*.

Evidența și controlul activității Comitetelor sectoriale, cât și încetarea acestora se face similar ca în cazul asociațiilor obștești.

La capitolul **Dispoziții finale și tranzitorii**, s-a dispus ca, ulterior intrării în vigoare a Legii cu privire la Comitetele sectoriale pentru formare profesională, structurile care, la data intrării în vigoare a legii sunt organizate în calitate de comitete sectoriale, cu sau fără personalitate juridică, sau care au în denumire sintagma „comitet sectorial” și sunt constituite de subiecții indicați de lege cu dreptul de a fondatori, se vor putea înregistra în calitate de Comitete sectoriale, cu personalitate juridică, conform procedurii de înregistrare stabilită de

legea respectivă. Astfel de prevedere era necesară întrucât, în prezent, deja există Comitete sectoriale, care își desfășoară activitatea și care ar putea să o facă în continuare, dar deja, în limite legale clare.

Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în calitate de autoritate care tutelează domeniul pieței muncii, i-a fost trasată obligația de a susține prin informare și monitorizare procesul de creare a Comitetelor sectoriale și va trebui să raporteze, anual sau la solicitare, Guvernului cu privire la progresul activității respective.

3. Fundamentarea economico-financiară.

Conform proiectului, așa cum se remarcă mai sus, sursele de formare a patrimoniului Comitetelor sectoriale sunt diverse, inclusiv și din bugetul de stat. Modul de finanțare a comitetelor sectoriale din alocații bugetare urmează abia să fie stabilit de Guvern după publicarea proiectului lege. Totuși, făcând un calcul preventiv privind necesarul de mijloace financiare pentru comitetele sectoriale existente în prezent, se constată necesarul de resurse financiare în cuantum de circa 1,2 milioane lei pentru activități de secretariat, achitare serviciilor telefonice, internet, rechizite de birou, organizarea evenimentelor necesare activității, remunerarea secretarului comitetului sectorial. Așa cum s-a menționat supra, Guvernul nu va finanța cheltuielile administrative ale Comitetelor sectoriale, totuși, Guvernul va contribui la finanțarea unor proiecte de interes pentru politica statului în domeniul pieței forței de muncă. În procesul de elaborare a *Strategiei sectoriale de cheltuieli pe anii 2018-2020* pe termen mediu, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familie a estimat deja și a prognozat mijloace financiare necesare funcționării comitetelor sectoriale pentru anii 2018-2020, în cuantum de aproximativ 5,4 MDL.

4. Impactul proiectului.

Promovarea și adoptarea proiectului legii cu privire la Comitetele sectoriale pentru formarea profesională va oferi transparență și siguranță în constituirea, activitatea și, însăși existența Comitetelor sectoriale, a statutului acestora. Acest fapt va impulsiona activitatea Comitetelor sectoriale, ceea ce în mod direct va putea influența în bine dezvoltarea învățământului profesional tehnic și a formării continue a salariaților pe piața muncii, astfel încât calificarea acestora să corespundă necesităților angajatorilor. În consecință, corelarea calificărilor oferite de stat și necesitățile pieței muncii asigură dezvoltarea unor domenii ale economiei, ceea ce la rândul său ar reprezenta unul din multitudinea de elemente determinative pentru o creștere economică la nivel de țară.

5. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Așa cum este menționat în prima secțiune a acestei note informative, proiectul de lege a identificat o soluție juridică pentru Comitetele sectoriale care depășește soluția oferită și formulată în anul 2014 de legiuitor în Codul educației al Republicii Moldova. Pentru ca normele Legii cu privire la Comitetele sectoriale să nu se afle în conflict cu normele art. 67 alin. (4) din Codul Educației a Republicii Moldova, se impune necesitatea amendării acestora

din urmă, fie în sensul abrogării lor, fie a modificării lor, astfel, încât să corespundă.

Totodată, având în vedere că proiectul propune aplicarea răspunderii contravenționale conducătorului Comitetului sectorial care a beneficiat de suport bugetar în anul precedent, care nu a prezentat organului de înregistrare datele sale actualizate, așa cum prevede legea, se impune amendarea Codului contravențional al Republicii Moldova în sensul completării lui cu o componentă contravențională corespunzătoare și cu identificarea agentului constatat competent să o constate și/sau să o examineze.

Astfel, având în vedere cele expuse supra, proiectul propune și amendarea corespunzătoare a acestor două acte normative, fapt posibil de a fi realizat, or, se propune ca această lege să fie una organică. În acest sens, invocăm art. 35 alin. (3) din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative – (3) *Actul legislativ de modificare sau completare are, de regulă, o forță juridică egală cu cea a actului ale cărui dispoziții le modifică sau le completează. În unele cazuri, actul de modificare sau completare poate avea o forță juridică superioară celei a actului modificat sau completat, cât și prevederea de la art. 36 alin. (2), care statuează că (2) Printr-un singur act legislativ pot fi modificate sau completate mai multe acte de aceeași sau de o forță juridică inferioară.*

Conform proiectului se propune stabilirea în Codul educației al Republicii Moldova că: *domeniile de formare profesională pentru care se constituie comitete sectoriale corespund cu ramurile economiei, stabilite conform Clasificatorului activităților din economia Republicii Moldova. Comitetele sectoriale se constituie și funcționează conform prevederilor stabilite de lege.*

Totodată, se propune completarea Codului contravențional al Republicii Moldova cu componentă contravențională de la art. 330⁵ (acesta fiind considerat capitolul optim care ar urma să fie completat cu o astfel de componentă), care stabilește răspunderea contravențională pentru *neprezentarea în decurs de 2 ani consecutiv, de către Comitetul sectorial care a primit finanțări din fonduri publice în anul precedent, a datelor noi în vederea trecerii lor în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, sau neinformarea, în decursul de 2 ani consecutiv a organului de înregistrare asupra continuării activității comitetului.* Această faptă se propune a fi sancționată cu amendă de la 5 la 15 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. Stabilirea amenzii s-a făcut prin compararea gradului de risc al faptei cu alte fapte precum fapta de la art. 330 (neprezentarea la timp a datelor statistice sau comunicarea de date statistice eronate), art. 304 alin. (3) (neprezentarea sau prezentarea tardivă a informației la cererea Comisiei Naționale a Pieței Financiare de către emitenți și participanții profesioniști la piața financiară nebancară și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice), art. 301¹ (neprezentarea în termenul stabilit de legislație a dării de seamă fiscale), art. 294 alin. (1) (neprezentarea în termenul stabilit a declarațiilor privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii sau a declarațiilor privind evidența nominală a

asiguraților, precum și a documentelor ce se referă la ținerea evidenței individuale) și lista exemplurilor poate continua.

Constatarea și examinarea acestei fapte se plasează în competența organelor fiscale. Această alegere a fost determinată de faptul că, fapta vizează comitetele care au beneficiat în anul precedent de finanțări din fonduri publice, precum și de faptul că activitatea financiară a comitetelor constituie obiect de control al organelor fiscale. Astfel se consideră că aceste organe vor putea, odată cu efectuarea controlului fiscal să ceară și informația despre prezentarea actualizărilor organului de înregistrare sau, în mod independent prin cooperare cu Ministerul Justiției, vor putea identifica dacă a fost sau nu executată această obligație.

Amintim că obligația în cauză este justificată de faptul că, comitetele vor beneficia de bani publici, respectiv, este necesar ca informația despre acestea să fie actualizată întru identificarea lor și respectarea procedurilor administrative.

Promovarea acestor amendamente odată cu legea-cadru cu privire la Comitetele sectoriale va asigura condițiile necesare pentru implementarea deplină a legii-cadru și va asigura eliminarea oricăror colizii între normele repertoriului legislativ în vigoare.

Totodată, pentru a asigura condițiile necesare pentru implementarea adecvată și completă a reglementărilor Legii cu privire la Comitetele sectoriale pentru formare profesională va fi necesară adoptarea unei hotărâri de Guvern care să reglementeze modul de acordare a alocațiilor bugetare Comitetelor sectoriale. Remarcăm că, actualmente, nu există un astfel de act normativ-cadru, care să reglementeze o procedură unică pentru toate asociațiile obștești (indiferent de domeniul în care activează), cât nici pentru alte asociații (fundații sau instituții private).

Ministru

Stela GRIGORAȘ